

REPUBLIKA HRVATSKA
*Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa*

Broj: 711-I-1707-M-147/18-02-18
Zagreb, 4. prosinca 2018.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), u sastavu Nataše Novaković kao predsjednice Povjerenstva te Tončice Božić, Davorina Ivanjeka, Aleksandre Jozić-Ileković i Tatijane Vučetić kao članova Povjerenstva, na temelju članka 30. stavak 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnice Ivane Salopek Šumonja, zamjenice gradonačelnika Grada Ogulina**, za davanjem mišljenja Povjerenstva, na 30. sjednici održanoj dana 4. prosinca 2018.g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. **Okolnost da se u postupku javne ili jednostavne nabave, provedenom od strane Grada Ogulina ili trgovačkog društva ili ustanove čiji je Grad Ogulin osnivač, kao jedini ili najpovoljniji ponuditelj javi obrt u vlasništvu bratića dužnosnice Ivane Salopek Šumonja, zamjenice gradonačelnika Grada Ogulina, sama po sebi ne predstavlja situaciju sukoba interesa ili moguće povredu odredbi ZSSI-a od strane dužnosnice.**
- II. **U cilju učinkovitog izbjegavanja sukoba interesa, očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnice i povjerenja građana te otklanjanja svake sumnje da je položaj dužnosnika na bilo koji način iskoristila za probitak osobe s kojom je rodbinski povezana, upućuje se dužnosnica Ivana Salopek Šumonja da se u cijelosti izuzme od eventualno povjerenih poslova ovlaštene osobe naručitelja i drugih poslova vezanih za upućivanje poziva za dostavom ponuda, razmatranje i odabir najbolje ponude u slučaju kada Grad Ogulin pokreće postupak jednostavne nabave ili javne nabave robe, usluga ili radova koje su u sferi djelatnosti obrta u vlasništvu bratića dužnosnice te da istovremeno o navedenoj činjenici srodstva obavijesti gradonačelnika uz obvezujuću uputu da se, ukoliko će se poziv za dostavu ponude u postupku jednostavne nabave dostaviti obrtu u vlasništvu bratića dužnosnice, na dostavu ponude pozove najmanje 3 gospodarska subjekta.**

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijela je dužnosnica Ivana Salopek Šumonja, zamjenica gradonačelnika Grada Ogulina. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-3345-M-147/18-01-4, dana 22. studenog 2018.g. Povodom navedenog zahtjeva vodi se predmet broj: M-147/18.

Dužnosnica u navedenom zahtjevu traži mišljenje Povjerenstva nalazi li se u potencijalnom sukobu interesa ukoliko se kao jedini ili najpovoljniji izvođač na temelju prikupljenih ponuda i provedene javne nabave koju raspisuje Grad Ogulin ili neko od trgovačkih društava ili ustanova čiji je Grad Ogulin osnivač, javi obrt čiji je vlasnik bratić dužnosnice.

Člankom 3. stavkom 1. točkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Uvidom u Registar dužnosnika utvrđeno je da je Ivana Salopek Šumonja stupila na dužnost zamjenice gradonačelnika Grada Ogulina dana 8. lipnja 2017.g., a da prethodno nije obnašala ovu dužnost. Stoga je Ivana Salopek Šumonja, povodom obnašanja navedene dužnosti, obavezna postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno, na zahtjev dužnosnika, dati obrazloženje mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Sukladno članku 4. stavku 5. ZSSI-a, povezanim osobama u smislu tog Zakona smatraju članovi obitelji dužnosnika definirani stavkom 2. istog članka (bračni ili izvanbračni drug dužnosnika, njegovi srodnici po krvi u uspravnoj lozi, braća i sestre dužnosnika te posvojitelj, odnosno posvojenik dužnosnika) te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanim s dužnosnikom.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 6. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da je dužnosnik dužan urediti javnu dužnost i svoje privatne poslove kako bi spriječio predvidljivi sukob interesa, a ako se takav sukob pojavi dužnosnik je dužan razriješiti ga tako da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 2. istog članka propisano je da su dužnosnici osobno odgovorni za svoje djelovanje u obnašanju javnih dužnosti na koje su imenovani, odnosno izabrani. Člankom 5. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Stavkom 4. istog članka propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

U pogledu eventualnih poslovnih odnosa Grada Ogulina i obrta čiji je vlasnik bratić dužnosnice, ističe se da takvi poslovni odnosi nisu zabranjeni.

Povjerenstvo napominje da je člankom 18. ZSSI-a propisana obveza dužnosnika da Povjerenstvu prijave svaki izvjesni poslovni odnos između tijela u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost s poslovnim subjektom u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu.

U tom smislu, sukladno članku 4. stavku 4. ZSSI-a, obrt je poslovni subjekt u smislu ovog Zakona, a samostalni vlasnik obrta je stoga vlasnik toga poslovnog subjekta u cijelosti.

U tom slučaju Povjerenstvo dužnosniku i tijelu javne vlasti daje obvezujuće upute o mjerama koje su dužni poduzeti u svrhu izbjegavanja sukoba interesa, nakon čega su dužnosnik i tijelo dužni Povjerenstvu dostaviti dokaze na temelju kojih Povjerenstvo treba posebnom odlukom utvrditi je li postupljeno prema danim uputama Povjerenstva. Pravna posljedica nepostupanja u skladu s odredbama članka 18. ZSSI-a je i ništetnost predmetnog pravnog posla.

No, s obzirom da bratić dužnosnice ne spada u krug osoba koje su izričitom odredbom članka 4. stavka 2. ZSSI-a uvrštene u krug članova obitelji u smislu toga Zakona, vezano za moguću nabavu robe, usluga ili radova Grada Ogulina od obrta u vlasništvu bratića dužnosnice, ne postoji izričita zakonska obveza dužnosnice sukladno odredbama članka 18. ZSSI-a odnosno izričite pravne posljedice iz tog članka Zakona.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo zaključuje da okolnost da se u postupku javne ili jednostavne nabave, provedenom od strane Grada Ogulina, kao jedini ili najpovoljniji ponuditelj javi obrt u vlasništvu bratića dužnosnice Ivane Salopek Šumonja, zamjenice gradonačelnika Grada Ogulina, sama po sebi ne predstavlja situaciju sukoba interesa ili moguće povredu odredbi ZSSI-a od strane dužnosnice.

Međutim, dužnosnik mora voditi računa da u obnašanju javne dužnosti postupi sukladno načelima savjesnosti, odgovornosti i nepristranosti te da čuva vlastitu vjerodostojnost i povjerenje građana, da otkloni sumnju da je obnašanje dužnosti iskoristio radi probitka osobe s kojom je povezan te da svakom situacijom mogućeg sukoba interesa upravlja na način da taj sukob učinkovito izbjegne, sukladno propisanim obvezama iz članka 5. i članka 6. stavka 4. ZSSI-a.

Moguća je situacija, da sukladno ovlaštenju iz članka 43. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13.), gradonačelnik Grada Ogulina dužnosnici, kao njegovoj zamjenici, generalno ili u pojedinom slučaju povjeri poslove ovlaštenog predstavnika naručitelja za javnu nabavu ili jednostavnu nabavu robe, usluga ili radova za potrebe Grada Ogulina.

U slučaju kada bi dužnosnica u postupcima javne nabave ili jednostavne nabave robe, usluga ili radova u sferi djelatnosti obrta u vlasništvu njenog bratića, najprije određivala uvjete nabave, a kasnije vršila odabir među ponudama među kojima bi se našla i ponuda navedenog obrta ili u slučaju jednostavne nabave odlučivala da se poziv na dostavu ponude pošalje samo

predmetnom obrtu i osobno potpisala narudžbenu. U takvom bi se slučaju opravdano moglo smatrati da je ova okolnost utjecala na nepristranost dužnosnice te bi se opravdano među građanima Grada Ogulina mogao stvoriti dojam da je dužnosnica imala za cilj pogodovati osobi s kojom je u srodstvu kako bi ostvario prihode iz sredstava gradskog proračuna.

Pored navedenog, čak i u slučaju kada dužnosnica osobno ne bi obavljala navedene poslove, ako bi u poslovni odnos nabave od predmetnog obrta Grad Ogulin stupio izravnom pogodbom na temelju odluke gradonačelnika ili treće osobe imenovane ovlaštenom osobom naručitelja, mogao bi se kod građana stvoriti dojam da je ovaj obrt odabran kako bi se pogodovalo osobi koja je rodbinski povezana s dužnosnicom iste jedinice lokalne samouprave.

Stoga je potrebno da dužnosnica Ivana Salopek Šumonja poduzme mjere kako bi otklonila opisanu situaciju mogućeg sukoba interesa i moguće povrede načela obnašanja dužnosti.

U tu svrhu Povjerenstvo upućuje dužnosnicu da se u cijelosti izuzme od eventualno povjerenih poslova ovlaštene osobe naručitelja i drugih poslova vezanih za upućivanje poziva za dostavom ponuda, razmatranje i odabir najbolje ponude u slučaju kada Grad Ogulin pokreće postupak jednostavne nabave ili javne nabave robe, usluga ili radova koje su u sferi djelatnosti obrta u vlasništvu bratića dužnosnice te da istovremeno o navedenoj činjenici srodstva obavijesti gradonačelnika uz obvezujuću uputu da se, ukoliko će se poziv za dostavu ponude u postupku jednostavne nabave dostaviti obrtu u vlasništvu bratića dužnosnice, na dostavu ponude pozove najmanje 3 gospodarska subjekta.

U odnosu na eventualne poslovne odnose javne ili jednostavne nabave od predmetnog obrta za potrebe trgovačkih društava ili ustanova čiji je Grad Ogulin osnivač, ne postoje zapreke propisane odredbama ZSSI-a za takve poslovne odnose samo s osnove da je vlasnik obrta bratić zamjenice gradonačelnika.

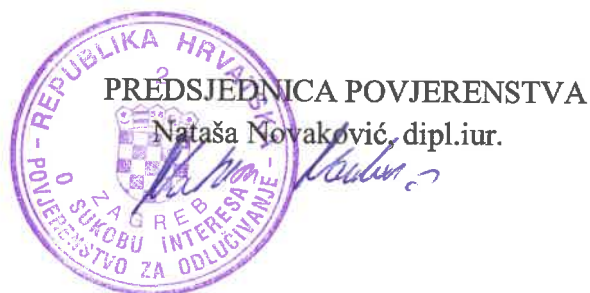
Međutim, ukoliko bi dužnosnica u konkretnom trgovačkom društvu ili ustanovi obavljala određenu dozvoljenu funkciju kao predstavnik osnivača, u takvim bi slučajevima situacije poslovnih odnosa s predmetnim obrtom mogle biti percipirane kao konfliktne ili dvojbene. Stoga Povjerenstvo ukazuje što bi u tom slučaju bila dobra praksa.

Sukladno članku 14. stavku 1. ZSSI-a dužnosnica ne može istovremeno biti u upravi ili nadzornom odboru bilo kojeg trgovačkog društva pa tako niti onog osnovanog od Grada Ogulina, ali je moguće da je imenovana članom skupštine društva kao predstavnik osnivača. U tom slučaju bilo bi uputno da o činjenici srodstva s vlasnikom konkretnog obrta unaprijed izvijesti direktora toga trgovačkog društva kako bi se u slučajevima jednostavne nabave izbjegavale situacije da se stupa u poslovni odnos s predmetnim obrtom izravnom pogodbom, već također ukoliko se pokaže kao najbolji ponuditelj od više zatraženih ponuda.

Povjerenstvo napominje da bi sukladno članku 14. stavku 2. ZSSI-a bila moguća situacija da dužnosnica bude imenovana kao predstavnik Grada u upravno vijeće ustanove osnovane od Grada Ogulina, koja je proglašena od posebnog interesa za Grad Ogulin. U tom slučaju bi iz perspektive primjene ZSSI-a za dužnosnicu mogla nastati situacija potencijalnog sukoba interesa ili moguće povrede načela djelovanja ukoliko bi se u postupku nabave koji provodi ustanova u kojem je dužnosnica član Upravnog vijeća, provodilo postupak nabave u kojem se kao ponuditelj javlja obrt čiji je vlasnik bratić dužnosnice.

Međutim, potrebno je naglasiti da je drugim relevantnim zakonskim propisom i to člankom 89. stavkom 2. točkom 42. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“ br. 144/12., 121/16.) gradonačelnicima i njihovim zamjenicima izričito zabranjeno istovremeno biti ravnatelj i djelatnik te član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kao u izreci ovog akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnica Ivana Salopek Šumonja, elektroničkom dostavom
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

